

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 148/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS s. r. o., Dobšinského 12, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Zdenko Seneši, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Sžsk 73/2019 zo 6. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. októbra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nahradiť trovy právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5 Sa/24/2017 zo 7. marca 2019 zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia ústredia Sociálnej poisťovne č. k. 42486-3/2017-BA z 13. septembra 2017, ktorým zamietla odvolanie sťažovateľa a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou č. k. 15932-3/2017-VT z 10. mája 2017. Týmto bolo rozhodnuté, že sťažovateľovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 30. septembra 2007, ale 30. júna 2009.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. V prvom okruhu ústavnej sťažnosti pod názvom „*K princípu právnej istoty a zásah do práva sťažovateľa na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru*“ sťažovateľ poukazuje na zmenu právneho názoru (rozhodovacej praxe) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), upriamujúc pozornosť na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 1/2019 z 30. apríla 2019 a rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020. V tejto súvislosti uvádza nasledujúce skutočnosti:

a) obe rozhodnutia sa týkajú právnej situácie sťažovateľa (vzťah sociálneho poistenia a licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe), pričom z oboch rozhodnutí rezultujú protichodné právne závery;

b) najvyšší správny súd oprel napadnutý rozsudok o druhé zo zmienených rozhodnutí, pričom toto rozhodnutie vyznieva sťažovateľovi na neprospech;

c) poukazuje na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ústavného súdu, Ústavného súdu Českej republiky a nesúhlasné stanovisko sudcu [REDAKOVANÉ] k uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018;

d) vychádzajúc z relatívnej stability judikatúry ako jedného zo základných atribútov právneho štátu, tvrdí, že zmena judikatúry by sa mala odohrávať len z principiálnych dôvodov [zmena právnych predpisov súvisiacich s vykladaným právnym predpisom, resp. zmena právnych názorov súdov, na ktorých judikatúru sú najvyššie súdne inštancie povinné prihliadať, prípadne zmena okolností podstatných pre pôsobenie právnej normy dotvorenej judikatúrou, eventuálne novoobjavené iné závažné dôvody, ktoré poskytnú základ pre zmenu právneho názoru najvyšších justičných autorít, pokiaľ potreba takejto zmeny preváži nad záujmami osôb konajúcich v dobrej viere v existenciu trvalej judikatúry (objektívne dôvody zmeny rozhodovacej praxe)];

e) právne názory produkované v uznesení najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 1/2019 z 30. apríla 2019 boli negované zo subjektívnych príčin, konkrétne pre zmenu personálneho obsadenia veľkého senátu najvyššieho súdu. Predmetné uznesenie by malo byť pritom zmenené len v prípade, ak by obsahovalo základné vady alebo omyly spravodlivosti, o čo v tomto prípade nejde. Vydanie protichodného rozhodnutia v skutkovo a právne totožnej veci len v dôsledku subjektívnych okolností, bez zmeny objektívnych okolností, podľa mienky sťažovateľa devalvuje princíp právnej istoty ako jeden zo základných princípov právneho štátu;

f) vo vnútroštátnom právnom poriadku neexistuje právny inštitút, na základe ktorého by mohol iniciovať konanie na účel odstránenia právnej neistoty založenej protichodnou rozhodovacou praxou;

g) najvyšší správny súd sťažovateľovi neposkytol ústavne konformnú ochranu, keď prihliadol výlučne na rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020 bez toho, aby vzal do úvahy aj uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 1/2019 z 30. apríla 2019.

5. V druhom okruhu ústavnej sťažnosti pod názvom „*K porušeniu práva na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy*“ sťažovateľ prezentuje názor o tom, že senát najvyššieho správneho súdu konajúci v jeho veci mal konanie prerušiť a pre nejednotnosť súdnej praxe podať predsedovi najvyššieho správneho súdu podnet na podanie návrhu na prijatie tzv. zjednocovacieho stanoviska pléna najvyššieho správneho súdu podľa § 24d ods. 1 písm. b) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V pozícii zákonného sudcu

v sťažovateľovej právnej veci teda nemal vystupovať konajúci senát najvyššieho správneho súdu, ale plénum najvyššieho správneho súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa označených v bode 1 tohto uznesenia rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorým zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu. Podstata námietok sťažovateľa je v dôvodoch založená na jeho tvrdení, že napriek dvom existujúcim protichodným rozhodnutiam veľkého senátu správneho kolégia sa najvyšší správny súd bez dostatočného vysvetlenia priklonil k tomu novšiemu rozhodnutiu č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020, ktoré vyznieva v jeho neprospech.

7. Z takmer identickej argumentácie sťažovateľa uvedenej v ústavnej sťažnosti, ktorá je predmetom predbežného prerokovania, možno vyvodiť, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho správneho súdu obsahovalo, čo sa týka právneho posúdenia veci, obdobné závery ako vo viacerých veciach, ktoré už ústavným súdom boli preskúmané a rozhodnuté.

8. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že o skutkovo a právne obdobných veciach týkajúcich sa právneho posúdenia vzťahu sociálneho poistenia a licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe vo veci iných sťažovateľov (lekárov) zastúpených tých istým právnym zástupcom už viackrát rozhodol (napr. uznesenie č. k. I. ÚS 158/2022 zo 17. marca 2022, I. ÚS 385/2022 z 23. júna 2022, č. k. I. ÚS 463/2022 z 24. augusta 2022, č. k. III. ÚS 492/2022 z 25. augusta 2022, č. k. II. ÚS 576/2022 zo 14. decembra 2022) tak, že ústavné sťažnosti sťažovateľov odmietol v celosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnené. Z obsahu týchto uznesení ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd zaujal jednoznačné právne závery v prospech ústavnej akceptovateľnosti napadnutých rozhodnutí najvyššieho správneho súdu vydaných na podklade právneho názoru vysloveného veľkým senátom najvyššieho súdu v rozsudku č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra a nezistil žiadne ústavnoprávne nedostatky napadnutých rozhodnutí, ktoré by indikovali zásah do základných práv sťažovateľov.

9. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku ústavný súd nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľa alebo ktoré by popierali samotný obsah a zmysel aplikovaných noriem (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Naopak, jednotlivé právne závery prezentované najvyšším správnym súdom k spornej otázke zániku poistenia (body 8 a 9), avšak predovšetkým k spornej otázke možného odklonu či pridržovania sa právneho názoru (neskoršieho) rozhodnutia veľkého senátu najvyššieho súdu v rozsudku č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020 pri riešení účinkov licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (body 10 až 13), ku ktorému sa napokon aj priklonil (bod 14), sú ústavným súdom posúdené ako ústavne udržateľné.

10. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti konštatuje, že nemá žiaden skutkový či právny dôvod odchyliť sa od záverov vyslovených v skorších uzneseniach

ústavného súdu (označených v bode 8 tohto uznesenia), a preto ústavnú sťažnosť ako celok odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákon o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu